

Финский язык с Йоханнесом Линнанкоски

Johannes Linnankoski (Йоханнес Линнанкоски)

Laulu tulipunaisesta kukasta (Песнь об огненно-красном цветке)

Метод чтения Ильи Франка

Пособие подготовила Марина Пекшиева

Перед вами адаптированная версия известного романа финского писателя Йоханнеса Линнанкоски. Настоящий роман появился на свет в 1905 году и считается одним из первых финских книг-бестселлеров. Эта книга окунет вас в мир любви на лоне финской природы. Наслаждайтесь!

Марина Пекшиева

1. Metsänneito (Лесная нимфа; *metsä* – лес; *neito* – девица, девушка)

Iltapäivän aurinko paistoi metsään (последовавшее солнце освещало лес: «светило в лес»; *iltapäivä* – вторая половина дня; *ilta* – вечер; *päivä* – день; *paistaa* – светить; *metsä* – лес). Lämmin kesätuuli puhalsi etelästä (теплый летний ветер дул с юга; *kesä* – лето; *puhaltaa* – дуть; *etelä* – юг). Käki istui punakukkaisen kuusen oksalla (кукушка сидела на ветке ели, /цветущей/ красными цветами; *istua* – сидеть; *punakukkainen* – с красными цветами, «красноцветочный»; *puna* – красный; *kukka* – цветок; *kuusi* – ель; *oksa* – ветка).

Metsän keskellä näkyi pieni aukeama (посреди леса виднелась маленькая полянка; *keskellä* – посреди; *näkyä* – виднеться), jossa makasi vaaleita kuusen runkoja (где лежали светлые стволы ели; *jossa* – где, в котором; *joka* – который; *maata* – лежать; *vaalea* – светлый; *runko* – ствол).

Iltapäivän aurinko paistoi metsään. Lämmin kesätuuli puhalsi etelästä. Käki istui punakukkaisen kuusen oksalla.

Metsän keskellä näkyi pieni aukeama, jossa makasi vaaleita kuusen runkoja.

Yhdellä rungolla istui nuorukainen (на одном стволе сидел молодой человек; *yksi* – один; *nuorukainen* – молодой человек, парень).

Hän oli pitkä ja solakka kuin kuuset (он был высокий и стройный, как ели), joita kaatoi (которые /он/ валил; *joka* – который; *kaataa* – валить). Hän istui ja katseli oikeata käsvarttaan (он сидел и смотрел на свою правую руку; *istua* – сидеть; *katsella* – смотреть, рассматривать; *oikea* – правый, *käsivarsi* – рука /от кисти до плеча/), tarkasteli sen voimakkaita lihaksia (рассматривал ее сильные мышцы; *tarkastella* – рассматривать; *se* – он, она, оно; этот, эта, это; *voimakas* – сильный; *voima* – сила; *lihas* – мышца) ja hymyili (и улыбался; *hymyllä* – улыбаться; *hymy* – улыбка).

Yhdellä rungolla istui nuorukainen.

Hän oli pitkä ja solakka kuin kuuset, joita kaatoi. Hän istui ja katseli oikeata käsivarttaan, tarkasteli sen voimakkaita lihaksia ja hymyili.

Hän tarttui kirveeseensä (**он схватился за топор; tarttua – схватиться; kirves – monop**) ja nosti sen korkealle ilmaan (и поднял его высоко в воздух; **nostaa – поднять; korkea – высокий; ilma – воздух**). Hän hymyili uudelleen (**он улыбнулся вновь**):

»Kaksikymmentäviisi niitä makaa jo tuossa (25 их уже лежит там; **ne – они; me; maata – лежать**), eikä kirves paina vielä vähääkään» (и топор еще совсем не давит = **не тяжел; eikä = ja ei – и не; painaa – давить; vähän – мало; -kin – также, и; при отрицании: /-kaan/-kään**)!

Hän tarttui kirveeseensä ja nosti sen korkealle ilmaan. Hän hymyili uudelleen:

»Kaksikymmentäviisi niitä makaa jo tuossa, eikä kirves paina vielä vähääkään»!

Käki kukahti (**куковала кукушка; kukahtaa – куковать**). Nuorukainen katseli ympärilleen (**юноша огляделся: «посмотрел вокруг»; katsella – смотреть**).

»Kummallinen kevät!» (**удивительная весна**) hän ajatteli (**подумал он; ajatella – думать**). »Eivät ikinä ole kuuset kukkineet näin tulipunaisina (**никогда если не цвели такими огненно-красными /цветами/; kuusi – ель; kukkia – цветы; näin – так; tilipunainen – огненно-красный; tuli – огонь; punainen – красный**) eikä käki kukkunut niin kuin nyt (**и кукушка не куковала так, как сейчас; kukkua – куковать**). Koko luonto on kuin lumottu» (**вся природа как зачарована; lumota – зачаровывать, обвораживать**).

Käki kukahti. Nuorukainen katseli ympärilleen.

»Kummallinen kevät!» hän ajatteli. »Eivät ikinä ole kuiset kukkineet näin tulipunaisina eikä käki kukkunut niin kuin nyt. Koko luonto on kuin lumottu».

»Tprui Mansikki (тпру, Мансики),
tprui Mustikki (тпру, Мустикки),
tprui lehmäni (тпру, моя коровушка; *lehmä* – корова),
ilta jo ois» (уже вечер; *ois* /сокр./ = *olisi* = *olla* – быть)!

»Tprui Mansikki,
tprui Mustikki,
tprui lehmäni,
ilta jo ois»!

Se tuli jostakin mäen takaa (это слышалось: «пришло» откуда-то из-за горы; *tulla* – приходить, прийти; *jostakin* – откуда-то; *jokin* – какой-то, какой-либо; *mäki* – горка, пригород) ja soi kuin hopeakello (и звучало, как серебряный колокольчик; *soida* – звенеть; *hopea* – серебро). Nuorukaisen sydän hypähti (сердце парня екнуло; *nuorukainen* – молодой человек, парень; *hypähtää* – подпрыгнуть). Hän kuunteli hetken (он послушал минутку = прислушался; *kuunnella* – слушать; *hetki* – момент, мгновение): tuleekohan se tänne, vai (она идет сюда или; *-ko/-kö* – ли /вопр. частица/) – ?

Se tuli jostakin mäen takaa ja soi kuin hopeakello. Nuorukaisen sydän hypähti. Hän kuunteli hetken: tuleekohan se tänne, vai – ?

»Tprui Tähdikki (тпру, Тяхдикки),
tprui Tiistikki (тпру, Тиистикки),
tprui tyttöni (тпру, девочка моя; *tyttö* – девочка, девушка),
tulkaa jo pois (идите уже прочь)»!

»Tprui Tähdikki,
tprui Tiistikki,

tprui tyttöni,
tulkaa jo pois»!

Se kuului aivan läheltä (это слышалось совсем рядом; *kuulua* – слышаться), mäen toiselta puolelta (с другой стороны пригорка; *toinen* – другой; *второй*; *puoli* – половина; *сторона*).

»Hän tulee (она идет)! Hän tulee tänne (она идет сюда)!»

Vaalea pusero näkyi jo puiden välistä (белая блузка показалась уже и-за деревьев; *näkyä* – виднеться; *rii* – дерево) ja hetken kuluttua sininen hame (и через мгновение синяя юбка; *hetki* – момент, мгновение).

»Metsänneito (Лесная нимфа; *metsä* – лес; *neito* – девица, девушка)»!

Se kuului aivan läheltä, mäen toiselta puolelta.

»Hän tulee! Hän tulee tänne!»

Vaalea pusero näkyi jo puiden välistä ja hetken kuluttua sininen hame.

»Metsänneito»!

Tyttö seisoi mäellä (девушка стояла на пригорке; *seisoa* – стоять; *mäki* – гора, горка), kutsui taas lehmiäään (вновь звала своих коров; *kutsua* – звать, приглашать) ja aikoi lähteä astumaan poispäin (и собиралась уходить: «отправиться ступать прочь»; *aikoa* – намереваться, собираться; *astua* – шагать, ступать). Mutta kääntyessään (но, оборачиваясь; *kääntyä* – повернуться) hän huomasi nuorukaisen (она заметила юношу; *huomata* – замечать), punastui (покраснела) ja jäi seisomaan paikalleen (и осталась стоять на месте; *jääädä* – оставаться; *paikka* – место).

»Olavi (Олави)!»

»Annikki (Анникки)!»

Tyttö seisoi mäellä, kutsui taas lehmiäään ja aikoi lähteä astumaan poispäin. Mutta kääntyessään hän huomasi nuorukaisen, punastui ja jäi seisomaan paikalleen.

»Olavi!»

»Annikki!»

Hän riensi tyttöä kohti (он бросился в сторону девушки; *rientää – носпешить, устремиться*). Tyttökin lähestyi (и девушка приблизилась; *lähestyä – приближаться*).

»Sinäkö täällä (ты здесь = это ты)? Etkä sanonut mitään (и ты не сказала ничего; *sanoa – сказать*), minä aivan pelästyin (я даже: «совсем» испугался; *pelästyä – испугаться*)!»

»Aioinhan minä sanoa (я ведь собиралась сказать; *aikoa – намереваться, собираться; -han/-hän – ведь, же*), mutta en ehtinyt (но не успела; *ehtiä – успевать*).»

He kättelivät (они пожали /друг другу/ руки; *kätellä – здороваться за руку; käsi – рука*) — lämpimästi, toverillisesti (тепло, по-товарищески; *lämmin – теплый; toveri – товарищ*).

Hän riensi tyttöä kohti. Tyttökin lähestyi.

»Sinäkö täällä? Etkä sanonut mitään, minä aivan pelästyin!»

»Aioinhan minä sanoa, mutta en ehtinyt.»

He kättelivät — lämpimästi, toverillisesti.

»Katsopas (смотри-ка; *-pa/-rä – ка; же, ведь; -s - /разг./!*)» alkoi nuorukainen puhella (начал говорить юноша; *alkaa – начинать; alku – начало*). »Eikös tämä ole niin kuin linna (разве это не как замок) — Tapion linna (замок Тапио), ja minä olen sen isäntä (и я его хозяин). Ja sinä olet Metsänneito (а ты Лесная нимфа), joka tulet vieraissille (которая пришла в гости; *tulla – приходить, прийти; vieras – гость; чужой*)!

»Katsopas!» alkoi nuorukainen puhella. »Eikös tämä ole niin kuin linna — Tapion linna, ja minä olen sen isäntä. Ja sinä olet Metsänneito, joka tulet vieraissille!

Katsopas (посмотри-ка), täällä on linnan perä (здесь задняя часть крепости; *perä* – зад, задняя часть; основание). Ja tämä tässä on peräpenkki (а вот это дальняя скамейка) — eikös se ole komea (разве она не прекрасна)? Ja tämä on sivupenkki (а это боковая скамейка; *sivu* – сторона, бок). Vieras istuu aina peräpenkille (гость всегда садится на дальнюю скамью).»

»Ja isäntä (а хозяин)?» nauroi tyttö (засмеялась девушка; *nauraan* – смеяться; *nauru* – смех).

»Sivupenkille tietysti (на боковую, конечно)!»

Katsopas, täällä on linnan perä. Ja tämä tässä on peräpenkki — eikös se ole komea? Ja tämä on sivupenkki. Vieras istuu aina peräpenkille.»

»Ja isäntä?» nauroi tyttö.

»Sivupenkille tietysti!»

He katsoivat toisiinsa hymyillen (они посмотрели друг на друга, улыбаясь; *toinen* – второй; другой; *hymyillä* – улыбаться; *hymy* – улыбка).

»Siitä onkin jo kaksi vuotta («с этого» уже /прошло/ два года; *vuosi* – год), kun me olemme viimeksi jutelleet (когда мы в последний раз беседовали; *jutella* – беседовать; *juttu* – рассказ, история) – me, jotka ennen olimme kaiket kesät yhdessä (мы, которые раньше были все лета = проводили все лето вместе; *joka* – который; *kaikki* – все; всё; *kesä* – лето).»

He katsoivat toisiinsa hymyillen.

»Siitä onkin jo kaksi vuotta, kun me olemme viimeksi jutelleet – me, jotka ennen olimme kaiket kesät yhdessä.»

»Ja sinusta on sen jälkeen tullut tuommoinen suuri tyttö (и ты стала после этого такой взрослой: «большой» девушкой; *tulla* – приходить; стать)! Tuntuu niin omituiselta (кажется так странно; *tuntua* – казаться; *omituinen* – странный,

своеобразный), kuin olisit sama etkä kuitenkaan sama (как будто это ты: «та же самая», и все-таки не ты; *eikä – и не; sama – том же самый, такой же*).»

»Ja sinusta on sen jälkeen tullut tuommoinen suuri tyttö! Tuntuu niin omituiselta, kuin olisit sama etkä kuitenkaan sama.»

Tytön huivi oli pudonnut maahan (платок девушки упал на землю; *pudota – падать; maa – земля*). Nuorukainen otti sen (парень взял = поднял его; *ottaa – брать, взять*) ja ojensi hänelle (и протянул ей; *ojentaa – протягивать; hän – он, она*). Heidän sormensa koskettivat toisiaan (их пальцы коснулись друг друга; *he – они; sormi – палец; koskettaa – касаться*), ja kuuma aalto kulki nuorukaisen päästä jalkoihin (и горячая волна прошла = окатила молодого человека с головы до ног; *kulkea – идти, передвигаться; rää – голова; jalka – нога*). Hän tarttui tytön molempien käsiin (он схватил девушку обеими руками; *tarttua – схватиться; molemmat – оба*) ja katsoi häntä tulisesti silmiin (и возбужденно: «огненно» посмотрел ей в глаза; *tulinen – огненный; tuli – огонь; silmä – глаз*).

Tytön huivi oli pudonnut maahan. Nuorukainen otti sen ja ojensi hänelle. Heidän sormensa koskettivat toisiaan, ja kuuma aalto kulki nuorukaisen päästä jalkoihin. Hän tarttui tytön molempien käsiin ja katsoi häntä tulisesti silmiin.

»Annikki (**АнниКки!**)!» hän kuiskasi (прошептал он; *kuskata – шептать*). Ja uudelleen, kysyvästi (и снова вопросительно; *kysyä – спрашивать*): »Annikki?» Tytön poskille oli kohonnut puna (по щекам девушки разлился: «поднялся» румянец; *poski – щека; kohota – подниматься*), mutta hän katsoi nuorukaiseen avoimesti (но она открыто смотрела на молодого человека; *avoin – открытый*) ja puristi vastaukseksi lämpimästi hänen kättään (и в ответ тепло = нежно сжимала его руку; *puristaa – сжимать; vastaus – ответ; lämmin – теплый; käsi – рука*).

»Annikki!» hän kuiskasi. Ja uudelleen, kysyvästi: »Annikki?» Tytön poskille oli kohonnut puna, mutta hän katsoi nuorukaiseen avoimesti ja puristi vastaukseksi lämpimästi hänen kättään.

»Enemmän kuin kenestäkään muusta (больше, чем кого-то еще: «о ком-то другом»; *ei kenestäkään* – *ни о ком*; *ei kukaan* – *никто*; *тии* – *другой, остальной*)?» jatkoi nuorukainen kiihkeästi (страстно продолжал юноша; *jatkaa* – *продолжать*; *kiihkeä* – *пылкий*).

Uusi kädenpuristus (новое пожатие руки; *käsi* – *рука*; *puristaa* – *сжимать*), entistä lämpimämpi (теплее прежнего; *entinen* – *прежний*; *бывший*; *lämmin* – *теплый*).

Nuorukainen iloitsi (молодой человек радовался; *iloita* – *радоваться*; *ilo* – *радость*), mutta tunsi itsensä edelleen rauhottomaksi (но чувствовал себя как и прежде беспокойно; *tuntea* – *чувствовать*; *itse* – *сам*; *rauhaton* – *беспокойный*; *rauha* – *мир, спокойствие*). Hän olisi halunnut sanoa jotakin (он хотел бы сказать что-то; *haluta* – *хотеть*; *jotakin* – *что-то*; *jokin* – *какой-либо*)... tai tehdä jotakin (или сделать что-нибудь)... mitä tahansa (что угодно).

Mutta hän ei uskaltanut (но он не осмелился; *uskaltaa* – *осмелиться*).

»Enemmän kuin kenestäkään muusta?» jatkoi nuorukainen kiihkeästi.

Uusi kädenpuristus, entistä lämpimämpi.

Nuorukainen iloitsi, mutta tunsi itsensä edelleen rauhottomaksi. Hän olisi halunnut sanoa jotakin... tai tehdä jotakin... mitä tahansa. Mutta hän ei uskaltanut.

Mutta sitten hän huomasi (но потом он заметил; *huomata* – *замечать*) vieressä olevan kuusenlatvan (находившуюся рядом макушку ели; *oleva* – *имеющийся*; *olla* – *быть*; *kuusi* – *ель*) ja taittoi siitä tulipunaisen kukkan (и сорвал с неё огненно-красный цветок; *taittaa* – *складывать, сложить; сорвать*; *punainen* – *красный*; *kukka* – *цветок*).

»Etkö ottaisi tätä — muistoksi (не возьмешь это в память /о том/; *ottaa* — брать, взять; *tämä* — этот, эта, это; *muisto* — память, воспоминание), että olet käynyt Tapion linnassa (что ты побывала в замке Тапио; *käydä* —ходить, посещать, бывать)?

Mutta sitten hän huomasi vieressäolevan kuusenlatvan ja taittoi siitä tulipunaisen kukan.

»Etkö ottaisi tätä — muistoksi, että olet käynyt Tapion linnassa?»

Hän alkoi kiinnittää kukkaa tytön rintaan (он начал прикреплять цветок на грудь девушки; *alkaa* — начинать; *tyttö* — девочка, девушка; *rinta* — грудь). Mutta kun hänen hiuksensa koskettivat tytön hiuksia (но когда его волосы коснулись волос девушки; *hius* — волос; *koskettaa* — касаться), kuuma ilmavirta meni hänen ruumiinsa läpi (горячий поток воздуха = волна прошла по его телу; *ilma* — воздух; *virta* — течение, поток; *mennä* — идти, ехать; *läpi* — дыра, дырка; сквозь, насквозь), hän kiersi äkkiä molemmat kätensä tytön ympärille (он обвил вдруг обеими руками девушку «обе руки вокруг девушки»; *kiertää* — огибать) ja veti hänet syliinsä (и притянул ее в объятия; *vetää* — тянуть, тащить; *syli* — объятия).

Hän alkoi kiinnittää kukkaa tytön rintaan. Mutta kun hänen hiuksensa koskettivat tytön hiuksia, kuuma ilmavirta meni hänen ruumiinsa läpi, hän kiersi äkkiä molemmat kätensä tytön ympärille ja veti hänet syliinsä.

Tyttö ei vastustanut (девушка не сопротивлялась; *vastustaa* — сопротивляться), vaan painoi punastuvat kasvonsa pojantolkapääätä vasten (лишь опустила покрасневшее лицо на плечо парня; *painaa* — давить; опускать; *kasvot* — лицо; *poika* — мальчик; *olkapää* — плечо).

»Annikki!» kuiskasi nuorukainen (прошептал юноша). »Yksi ainoa... (одна единственная)?»

Тыттö кohotti päätäääн (девушка подняла голову; *kohottaa* – поднять; *rää* – голова).

»Kuinka voit tahtoa minulta semmoista (как ты можешь желать от меня такого; *vooda* – мочь; *tahtoa* – хотеть, желать; *semmoinen* – такой)? Tiedäthän (ты же знаешь; *tietää* – знать), ettei se ole oikein (что это не так: «верно»; *ettei = että ei* – что не).»

Тыттö ei vastustanut, vaan painoi punastuvat kasvonsa pojан olkapäätä vasten.

»Annikki!» kuiskasi nuorukainen. »Yksi ainoa... ?»

Тыттö kohotti päätäääн.

»Kuinka voit tahtoa minulta semmoista? Tiedäthän, ettei se ole oikein.»

»Sinä et pidä minusta niin paljon kuin olet sanonut (я тебе не нравлюсь так сильно: «много», как ты говоришь; *pitää* – нравиться; *paljon* – много)!» syytti nuorukainen (обвинил молодой человек; *syyttää* – винить).

Тыттö purskahti itkuun (девушка расплакалась: «брзнула в плач»; *itku* – плач).

Kukka putosi maahan (цветок упал на землю; *pudota* – падать; *maa* – земля).

Nuorukainen katseli tyttöä tietämättä mitä tehdä (юноша посмотрел на девушку, не зная, что делать; *katsella* – смотреть; *tietää* – знать; *tehdä* – делать).

»Sinä et pidä minusta niin paljon kuin olet sanonut!» syytti nuorukainen.

Tyttö purskahti itkuun. Kukka putosi maahan. Nuorukainen katseli tyttöä tietämättä mitä tehdä.

»Annikki!» hän санои rukoilevalla äänellä (сказал он умоляющим голосом; *rukoilla* – молиться; *ääni* – голос). »Anna minulle anteeksi (прости меня: «дай мне прощение»; *antaa* – дать), Annikki! En tiedä itsekään (я и сам не знаю; *itse* – сам; *-kaan/-kään* – и, также, тоже /при отрицании/, *mikä* minulle tuli (что на меня нашло: «пришло»; *tulla* – приходить).»

Tyttö kohotti päänsä (девушка подняла голову) ja hymyili (и улыбнулась; *hymyillä* – улыбаться; *hymy* – улыбка):

»Tiesinhän minä (я ведь знала; *tietää* – знать, *-han/-hän* – же, ведь), ettet sinä voi olla minulle paha (что ты не можешь сделать мне ничего плохого: «не можешь быть для меня плохим»; *ettei = että ei* – что не; *voida* – мочь; *paha* – плохой, неподобающий).»

»Annikki!» hän sanoi rukoilevalla äänellä. »Anna minulle anteeksi, Annikki! En tiedä itsekään, mikä minulle tuli.»

Tyttö kohotti päänsä ja hymyili:

»Tiesinhän minä, ettet sinä voi olla minulle paha.»

»Ja oletko taas niin kuin ennenkin (и ты опять такая, как и прежде; *ennen* – прежде, раньше; *-kin* – и, также, тоже), niin kuin ei mitään semmoista olisi koskaan ollut (как будто ничего такого никогда и не было; *semmoinen* – такой; *koskaan* – никогда; когда-нибудь) — oletko (да: «есть ли ты»)?»
Hän etsi tytön kättä ja katsetta (он поискал руку и взгляд девушки; *etsiä* – искать; *käsi* – рука; *katse* – взгляд). Ja löysi molemmat (и нашел оба = *u mo, u drugoe*; *löytää* – найти).

»Ja oletko taas niin kuin ennenkin, niin kuin ei mitään semmoista olisi koskaan ollut — oletko?»

Hän etsi tytön kättä ja katsetta. Ja löysi molemmat.

»Nyt minun täytyykin lähteä (теперь мне уже нужно идти; *lähteä* – отправляться, пойти) — äiti odottaa lehmiä (мать ждет коров; *lehmä* – корова).»

»Nytkö jo (уже сейчас; *nyt* – сейчас, теперь)?»

He nousivat (они встали; *nousta* – встать) ja nuorukainen kiinnitti kukan uudelleen tytön rintaan (и молодой человек вновь закрепил цветок на груди у девушки; *kiinnittää* – прикреплять; *kukka* – цветок; *rinta* – грудь).

»Hyvästi, Olavi (до свидания, Олави)!»

»Hyvästi, Metsänneito (прощай, Лесная нимфа)!»

»Nyt minun täytyykin lähteä — äiti odottaa lehmiä.»

»Nytkö jo?»

He nousivat ja nuorukainen kiinnitti kukan uudelleen tytön rintaan.

»Hyvästi, Olavi!»

»Hyvästi, Metsänneito!»

Nuorukainen seisoi ja katseli niin kauan (юноша стоял и смотрел так долго; *seisoa* – стоять; *katsella* – смотреть), kuin tyttöä vähääkään näkyi (пока можно было видеть девушку: «как девушка немного виднелась»; *vähän* – мало, немного; *näkyä* – виднеться).

»Tänään minä en kaada enää yhtään puuta (сегодня я не повалю больше ни одного дерева; *kaataa* – валить; *yksi* – один; *rii* – дерево)», hän sanoi itsekseen (сказал он сам себе; *itse* – сам).

Nuorukainen seisoi ja katseli niin kauan, kuin tyttöä vähääkään näkyi.

»Tänään minä en kaada enää yhtään puuta», hän sanoi itsekseen.

Здесь только небольшой фрагмент книги.

Полностью книгу можно купить на сайте www.franklang.ru в соответствующем языковом разделе (финский язык), в подразделе «Тексты на финском языке, адаптированные по методу чтения Ильи Франка» после выхода бумажной версии книги.